

ik dat U.E. kennis krijgt van dat blad *Rome*, zoodat ik maar niet citeer. Vooraf zij bemerkt dat ik met Pater Jansen (J.L.) voornoemd heb afgesproken: 'faire bonne mine' en het 'mauvais jeu' maar met den mantel der liefde te bedekken, en hierom alleen ons leed, ons grievend leed te openbaren aan Z.D.H. onzen Aartsbisschop, Pater Rm. Provinciaal⁷² en U.E., en dit niet zoozeer om *persoonlijke* gevoeligheid, als wel om het *gezag* van ons tijdschrift. Als U.E. zich de moeite geven wil het stuk over de *Stemmeneens* aandachtig te herlezen, dan zult U.E. de valscheid (namelijk tegen de *waarheid*, terwijl ik *ex caritate quae non cogitat malum*⁷³ geen valscheid in anderen zin aanwezig acht) der tegen ons ingebrachte beschuldigingen en verdachtmakingen terstond en in verschillende samenhang bespeuren.

Het begint al met ons aan te wrijven wat we *niet* hebben, namelijk een *antimodernistische rubriek*!⁷⁴ Zoo'n rubriek ligt ten eenenmale buiten ons, door onze overheid goedgekeurd werkprogram. Maar onze aanvaller bezorgt ons met deze valsche voorstelling den kwaden dunk bij onze lezers, dat wij 'maar voor den schijn' zoo'n bestrijding er op nahouden enz. enz. en dat *de ware* bestrijding van het modernisme slechts bij hem, M.A.Th., te vinden is, den eenigen 'integraal' (sic!) katholiek, en bij degenen die door M.A.Th. als zoodanig *nog niet* verdacht gemaakt zijn.

Dan zal U.E. eene tweede valscheid opvallen, waar hij onze uitdrukking 'Gaarne veronderstellen wij enz.'⁷⁵ met beide handen aanpakt als een *thesis*, door ons *als zeker vooropgesteld* en niet als eene *hypothesis*, in gewoon Nederlandsch het *transeat* der logica weêrgevend;⁷⁶ wat wij immers wel *moesten* doen als zijnde onze taak door de overheid scherp omljnd en in geen geval uitgebreid over het strijdperk der dagbladenpolemieken.

Een derde valscheid volgt onmiddellijk, waar hij onze eerste *transeat*-hypothese, die *slechts de laatste zinsneden* van het Pauselijk schrijven besprak, *het geheele*

72. Bedoeld is de provinciaal der Redemptoristen in Nederland J.B. Lohmeijer, die dit ambt van 1907 tot 29 juni 1912 uitoefende.

73. 'uit naastenliefde die geen kwaad denkt'.

74. *Rome*: 'Onder hare anti-modernistische rubriek...'

75. In de *N.K.St.* werd een hevige uitval in het pauselijk schrijven tegen de 'kleurloze' katholieke pers als volgt becommentarieerd: 'Gaarne veronderstellen wij, dat bij ons te lande de laatste zinsneden van dit schrijven niet van toepassing zijn en dat hier ... door de bisschoppen geen onderscheid behoeft gemaakt te worden tusschen de *katholieke bladen* en *goed-katholieke*'.

76. In de marge toegevoegd: 'Ik geef echter toe dat wij dit *transeat* in klaarder taal hadden kunnen weergeven en dat wij hier toonen te inclineeren *in bonam benignam partem*'.